

CONCURSUL ȘCOLAR DE GEOGRAFIE**ETAPA NAȚIONALĂ 19 – 24 APRILIE 2003****BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE
CLASA a X-a GEOGRAFIE UMANĂ**

1. Se acordă **16 puncte** pentru răspunsul corect și complet:

- contrastele sunt generate de condițiile climatice: în peisajul agricol musonic două sezoane distincte, unul foarte umed și altul uscat, soluri slab fertile, temperaturi medii lunare de 10 - 25°C (ianuarie) și 25 - 30°C (iulie) (**1p**), în timp ce peisajul agricol mediteranean se caracterizează prin două sezoane climatice, unul uscat și altul relativ umed (300 - 600 mm/an); temperaturi mai scăzute: ianuarie (5-10°C), iulie (18 - 25°C), soluri fertile (**1p**). Pe fondul acestor caracteristici pedo-climatice s-au conturat contraste în peisajistica agrară:

Peisajul agricol musonic	Peisajul agricol mediteranean
<ul style="list-style-type: none">- peisaj agricol deschis, de tip <u>monocultură</u>, în care dominantă o formează culturile de orez, această cereală având rol de subzistență (2p);- caracterul intensiv al culturilor de orez, care se practică în luncile râurilor și pe versanții colinelor și munților (2p);- alte culturi agricole ce întregesc peisajul agricol: culturile de grâu, porumb, iută, trestie de zahăr, susan, bananier, bumbac, arborele de ceai, pășuni (2p);- se cresc: bovine, bubaline și păsări (1p);	<ul style="list-style-type: none">- peisaj agricol închis și deschis (1p);- varietatea practicilor și activităților agricole, diversitatea culturilor agricole: grâu, viță de vie, măslin, citrice, pomi fructiferi (meri, peri, pruni, piersici, smochini, migdali, castani); pe suprafețe mici: orez, bumbac, legume, leguminoase, floricultură, plante medicinale, plante pentru parfum etc (2p);- tipuri de agricultură specifice:<ul style="list-style-type: none">• trilogia mediteraneană: grâu, măslin, viță de vie (1p);• cultura promiscua (culturi simultane pe același teren a mai multe plante) (Italia, Algeria) (1p);• huerta - culturi etajate și de plante ierboase și arborescente (Spania) (1p);- nomadism vertical (montan) în creșterea animalelor: oi, capre, cai, cămile (Africa) (1p).

Total 16 puncte

2. Se acordă **10 puncte** pentru răspunsul corect și complet:

- definiție: resursă energetică neregenerabilă (**0,25p**); rocă sedimentară caustobiolitică având o proporție redusă de materie organică (**0,75p**);

- valoare economică și conținut: variază în funcție de conținutul în substanță organică și grosimea zăcământului (**1p**); ajung la peste 30% conținut în petrol (Australia) (**1p**); prin procese tehnice se pot obține, la temperaturi înalte de 500°C, ulei de șist (petrol brut) și gaze (**2p**);

- rezerve importante și distribuția lor teritorială: 500 miliarde tone (**1p**), din care peste 55% stocate în subsolul SUA (**1p**); rezerve importante în: Canada, Venezuela, Brazilia, China, Rusia, Estonia, Spania, Africa de Sud, Suedia (**3p**).

Total 10 puncte

3. Se acordă **14 puncte** pentru răspunsul corect și complet:

- Emiratele Arabe Unite (**1p**) - Dubai sau Abu Dhabi, Ash Shāriqah (**1p**)

- Qatar (**1p**) - Doha (**1p**)

- Arabia Saudită (**1p**) - Ras Tanurah / Ad Dammam / Al Qatif / Safanyiah Al Zahram / Al Kubran (**1p**)

- Kuwait (**1p**) - Al Kuwait sau Mina al Ahmadi (**1p**)

- Irak (**1p**) - Al Basra sau El Faw (**1p**)

- Iran (**1p**) - Abadan / Qharq Terminal / Bushehr (**1p**)

- Bahrain (**1p**) - Manama (**1p**)

Total 14 puncte

4. Se acordă **21 puncte** pentru răspunsul corect și complet:

a. A - stare demografică tradițională (țări cu economie agrară) (2p)

B - tranziție demografică (țări în care a început procesul de industrializare) (2p)

C - stare demografică evoluată (modernă), țări industrializate (2p)

D - rata natalității (1p)

E - rata mortalității (1p)

F - bilanțul natural / rata creșterii naturale / pozitiv (1p)

G - bilanțul natural / rata creșterii naturale / negativ (1p)

H - explozie demografică (1p)

b. - prima etapă (A) = scăderea mortalității, natalitate ridicată, creștere naturală discontinuă / continuă (1,5p);

- etapa a doua (B) = descreștere naturală a celor trei rate (1p);

- etapa a treia (C) = creștere naturală redusă, zero (0,5p) sau descreștere naturală (0,5p);

c. - regiunile geografice cu nivel ridicat al bilanțului natural: Africa, Orientul Apropiat, Orientul Mijlociu (1,5p);

- cu valori moderate: Asia de Sud, Asia de Sud-Est, America Latină (1,5p)

d. cauze: fertilitatea generală a populației (0,5p), planificarea familială (0,5p), politica demografică a țării (0,5p), nivelul de trai, cultural și sanitar (0,5p), gradul de ocupare a femeii în activitatea profesională (0,5p), tradiția de a avea și crește mulți copii (0,5p), emanciparea familiei (0,5p).

Total 21 puncte

5. Se acordă **14 puncte** pentru răspunsul corect și complet:

- Australia este o regiune slab populată, pe suprafețe întinse nepopulată în părțile centrală, vestică și nordică, unde media densității populației este mai mică de 1 loc/km² (1p); terenuri lipsite de potențial agricol și de exploatarea de resurse de subsol (1p); în aceste condiții, necesarul de transport și comunicare pe calea ferată nu se justifică (1p).

- Africa: regiune foarte slab dezvoltată, cu economie precară, pentru care interese economice și sociale nu există (1p); condiții naturale (păduri ecuatoriale, deșerturi), cu populație rară, inadecvate pentru amplasarea căilor ferate (1p); căile ferate existente au, în general, caracter de penetrație, întrucât populația densă și dezvoltarea s-au limitat la zona litorală și din apropierea acesteia (1p);

- state africane lipsite de căi ferate: Niger, Ciad, Republica Centr-Africană, Sahara Occidentală, Somalia, Lesotho, Ngwane, Rwanda, Burundi, Guineea Ecuatorială, Gambia, Guineea Bissau etc. (4p) (8 state x 0,5p = 4p)

- pentru marcarea corectă pe hartă a fiecărui stat african lipsit de căi ferate, cu cifra corespunzătoare înscrisă pe foaia de concurs se acordă 0,5p (8 state x 0,5p = 4p)

Total 14 puncte

6. Se acordă **15 puncte** pentru răspunsul corect și complet:

a. 1. Insula Groenlanda - teritoriu cu statut special, parte a Regatului Danemarca (2p)

2. Insula Irlanda cu: Republica Irlanda - republică parlamentară (2p) și Irlanda de Nord (Ulster) - provincie britanică (2p)

3. Insula Madagascar - republică prezidențială (2p)

4. Insula Java - componentă a Indoneziei (republică prezidențială) (2p)

b. tipuri de medii de viață:

1. mediu de viață prepolar, incomod, accesibilitate redusă pentru populație (1p)

2. mediu de viață oceanic, propice locuirii, populație densă (1p)

3. mediu de viață tropical uscat, populație rară (1p) și mediu tropical umed, cu populație densă (E) (1p)

4. mediu de viață ecuatorial/tropical umed, căldură și umezeală tot anul, populație foarte densă (1p)

Total 15 puncte

* Pentru toate subiectele: Se acceptă orice altă formulare care păstrează același sens cu ideile menționate în barem.

Din oficiu se acordă 10 puncte.